

Jørn Vestergaard m.fl.:

Forbrydelser og andre strafbare forhold – 3. udgave

Gjellerup/Gads Forlag, København 2018

(307 sider, heraf 28 sider registre mv.) ISBN 978-87-130-5083-3

Bogen indledes med en kort omtale af »det strafbare forhold og strafferettens kilder«, men indeholder i øvrigt en gennemgang af reglerne om de enkelte lovovertrædelser. Strafferettens almindelige del er således ikke genstand for selvstændig behandling.

Professor Jørn Vestergaard har skrevet flere af bogens kapitler og har virket som redaktør på hele bogen, som er blevet til i samarbejde med fire andre forfattere, som alle har undervist på Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet, og som på hver deres måde har en betydelig praktisk erfaring med strafferet: Advokat Hanne Rahbæk, vicedirektør i Udlændingestyrelsen Anders Dorph, højesteretspræsident Thomas Rørdam samt statsadvokat ved Rigsadvokaten Jens Røn.

Som titlen antyder, indeholder bogen ikke blot en gennemgang af straffebestemmelserne i straffeloven. Også andre strafferegler fra anden lovgivning inddrages, hvor det er relevant. Disse kortfattede beskrivelser af tilgrænsende strafferegler bidrager i mange situationer til at give læseren et godt overblik over, hvordan der reelt kan straffes på et givent område. Bogen er i lighed med straffeloven opdelt i kapitler efter emner, men rækkefølgen er ændret, således at de lettest tilgængelige bestemmelser gennemgås først. Dette er givetvis en fordel for størstedelen af målgruppen, som ifølge forordet omfatter »studerende, praktikere og andre interesserede«.

I sin helhed giver bogen de studerende et godt overblik og en god samlet forståelse af strafferettens specielle del. Af særlig gavn for den studerende kan det fremhæves, at der flere steder inddrages strafferetlige elementer fra almindelig del i relation til konkrete problemstillinger under behandlingen af de forskellige forbrydelser. For eksempel gives der i forbindelse med gennemgangen af volds- og drabsbestemmelserne flere illustrative eksempler på problematikker vedrørende forsæt og uagtsomhed (f.eks. s. 9 og 22). På den måde udnyttes på glimrende vis, at strafferetten er meget velegnet til at lære om juridisk metode. Ligeledes er det en klar fordel, at bogen indeholder mange domsreferater, hvoraf mange er så kortfattede, at de lægger op til, at dommen fremsøges og læses i sin helhed.

Samtidig synes der dog at være en manglende fokus på paragraffernes ordlyd. Den enkelte straffebestemmelses ordlyd er generelt ikke gengivet i sin helhed, og hvis læseren ikke af sig selv slår op i loven, er det tvivlsomt, om der ved gennemgangen af en konkret bestemmelse opnås et godt overblik over bestemmelsens objektive gerningsindhold. Dette kan muligvis opvejes af en undervisers opfordring til at læse i loven også, men for »andre interesserede«, som også er omfattet af målgruppen, går der muligvis noget tabt som følge af manglende forståelse for vigtigheden af at læse paragrafferne.

Ikke desto mindre kan det fuldt ud medgives, at bogen også vil være til gavn for »andre interesserede«. Er man uden juridiske forudsætninger, vil store dele af stoffet givetvis være vanskelige at forstå. Alligevel vil også denne læser formentlig kunne danne sig et godt overblik over de vigtigste lovovertrædelser, da bogen, som anført på bagsiden, er »skrevet i et lettilgængeligt sprog«. Undervejs gives der i øvrigt vigtige bidrag til forståelsen af stoffet, som er af mindre juridisk karakter men af stor praktisk betydning. F.eks. kan nævnes, at bemærkninger om bevisvanskeligheder i kap. 9 om seksualforbrydelser (s. 106 f. og 110) giver et vigtigt bidrag til forståelsen af problemstillinger, der særligt kendetegner denne specielle sagstype. Desuden kan fremhæves behandlingen af straffelovens terrorbestemmelser i kapitel 17 (s. 248-275), der adskiller sig en smule fra resten af bogen. Dette kapitel fremtræder mere teoretisk, men er også krydret med væsentlige historiske beskrivelser og bemærkninger af mere retspolitisk karakter.

Bogen afsluttes med kapitel 19 (s. 305-307) om »Bødeansvar for juridiske personer mv.«. Emnet tilhører strafferettens almindelige del, men er formentlig medtaget, fordi § 306, der omhandler særlige bestemmelser om juridiske personer, afslutter straffelovens specielle del. Det meget korte kapitel afsluttes da også med en henvisning til »standardværkerne om straffelovens almindelige del«, men forinden foretages en kortfattet gennemgang af straffelovens §§ 25-27. Selvom denne gennemgang ledsages af en række kortere og længere domsreferater, vil dén læser, der ikke kender reglerne i forvejen, næppe opnå en reel forståelse for i hvilket omfang juridiske personer reelt straffes. Det er traditionelt et vanskeligt emne for de studerende, som efter denne gennemgang må sidde tilbage med en del ubesvarede spørgsmål.

Det er en stor fordel, at der i resten af bogen løbende redegøres for, hvordan der faktisk straffes på de forskellige områder. Det sidste kapitel lever ikke op til samme standard. Rigsadvokatens Meddelelse om Strafansvar for juridiske personer (den tidligere RM 5/1999) nævnes meget kort i en note, men dens reelle betydning på området fremgår ikke.

Samlet set kan bogen bestemt anbefales ikke blot til studerende, men også til praktikere, som med referater og henvisninger til en del ny praksis, et ret udbygget noteapparat og gode registre bestemt kan have glæde af fremstillingen.

Camilla Hammerum,

Cand.jur. og Ph.d. i strafferet og straffeprocess